

REPUBLIKA HRVATSKA
**MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA
I FONDOVA EUROPSKE UNIJE**

10000 Zagreb, Miramarska 22

KLASA: 300-01/15-03/2
URBROJ: 538-06-1-1/004-17-110
Zagreb, 11. rujna 2017.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije na temelju članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13 – Zakon o gradnji i 78/15) te članka 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine, donosi

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA
NA OKOLIŠ STRATEGIJE REGIONALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA RAZDOBLJE DO KRAJA 2020. GODINE**

I. UVOD

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u nastavku teksta: Ministarstvo) pripremiло je ovo Izvješće u skladu s člankom 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08).

U članku 3. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14; u nastavku teksta: Zakon) Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske je definirana kao temeljni planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti regionalnog razvoja te način njihova postizanja, područja s razvojnim posebnostima, kao i međusobni odnos i aktivnosti tijela državne uprave i drugih sudionika regionalnog razvoja uključenih u provedbu Strategije. Nositelj njene izrade je Ministarstvo. U skladu s člankom 2. Zakona cilj politike regionalnog razvoja jest pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, sukladno načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala. Članak 11. stavak 3. Zakona propisuje da su polazište za izradu planskih dokumenata politike regionalnog razvoja nacionalni razvojni dokumenti i prostorni planovi.

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA SPUO

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš (u nastavku teksta: SPUO) Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (u nastavku teksta: Strategija) proveden je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13 – Zakon o gradnji i 78/15), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu (Narodne novine, broj 70/08) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08), koji su usklađeni s Direktivom 2001/42/EZ o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš. U okviru SPUO provedene su sljedeće aktivnosti:

- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode donijelo je Rješenje da se za Strategiju ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je za istu obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UPI/I 612-07/15-71/184, URBROJ: 517-07-2-1-15-4, 25. studeni 2015.)
- Ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donio je 01. ožujka 2016. *Odluku o započinjanju i provođenju postupka strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš* (KLASA: 300-01/15-03/2, URBROJ: 538-06-1-1/004-16-3). Predmetnom Odlukom utvrđene su radnje koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš te redoslijed njihova provođenja. Odluka sadrži i popis tijela koja su prema posebnim propisima dužna sudjelovati u postupku strateške procjene radi davanja mišljenja o sadržaju strateške studije te mišljenja na stratešku studiju. Odluka je objavljena na mrežnoj stranici Ministarstva na poveznici <https://razvoj.gov.hr/provedba-postupka-strateske-procjene-utjecaja-na-okolis-strategije-regionalnog-razvoja-rh-za-razdoblje-do-kraja-2020-godine/3282>.
- Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektoru za procjenu utjecaja na okoliš i industrijsko onečišćenje 09. ožujka 2016. godine upućena je *Obavijest o početku provedbe postupka strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš* (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-4).
- Proveden je postupak određivanja sadržaja Strateške studije o utjecaju Strategije na okoliš (u nastavku teksta: Strateška studija). U tu svrhu Ministarstvo je zatražilo mišljenja o sadržaju Strateške studije i razini obuhvata podataka od tijela nadležnih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja na okoliš te ostalih tijela koja će sudjelovati u provedbi Strategije (KLASA: 300-01/15-03/2, URBROJ: 538-06-1-1/004-16-5, 09. ožujka 2016.). Mišljenje je zatraženo od 25 tijela utvrđenih u Prilogu 2 *Odluke o započinjanju i provođenju postupka strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš*. U svrhu informiranja javnosti o postupku definiranja sadržaja Strateške studije, Ministarstvo je 14. ožujka 2016. na svojoj mrežnoj stranici objavilo „*Informaciju o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije za Strategiju regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine*” (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-6; u nastavku teksta: Informacija).

Shodno objavljenoj *Informaciji* javnost je pozvana u roku od 30 dana od dana objave dostaviti svoja mišljenja i prijedloge vezano uz definiranje sadržaja.

Tijekom postupka utvrđivanja sadržaja Strateške studije, Ministarstvo je organiziralo Javnu raspravu koja je održana 12. travnja 2016. godine u prostorijama Ministarstva. *Poziv na raspravu* (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 535-06-1-1/004-16-12), upućen je 31. ožujka 2016. godine tijelima utvrđenim u Prilogu 2 *Odluke o započinjanju i provođenju postupka strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš*, te je objavljen i na mrežnoj stranici Ministarstva.

Zaprimljena mišljenja razmotrena su u suradnji s ugovorenim ovlaštenikom, tvrtkom „Dvokut-ECRO“ d.o.o. koja posjeduje važeću Suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode za obavljanje stručnih poslova izrade Strateške studije uključujući i poglavlje Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, u skladu s odredbama članka 4. stavka 2. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (Narodne novine, broj 57/10).

Ministarstvo je donijelo *Odluku o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine* 12. svibnja 2016. u skladu s odredbama Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš o obveznom sadržaju strateške studije (KLASA 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-42).

- Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja Strategije na okoliš (u nastavku teksta: Povjerenstvo), osnovano je u skladu s *Odlukom o imenovanju Savjetodavnog stručnog povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja Strategije na okoliš* (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-46, 20. lipnja 2016.)
- Povjerenstvo je održalo jednu sjednicu i to 18. srpnja 2016. godine na kojoj je utvrdilo da je Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena. Komentare vezane uz potrebe manjih korekcija u tekstu Strateške studije te Strategije članovi Povjerenstva dostavili su nakon sjednice elektronskim putem te su zatražene korekcije i izvršene u predmetnim dokumentima.
- Nastavno na elektronskim putem zaprimljena mišljenja i komentare, ovlaštenik je pripremio revidirani nacrt Strateške studije te istu dostavio Ministarstvu 21. srpnja 2016. godine te dopunio 25. srpnja 2016. godine.
- Nastavno na elektronskim putem zaprimljena mišljenja i komentare na Nacrt mišljenja Povjerenstva, predsjednica Povjerenstva donijela je *Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije o utjecaju na okoliš Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine* (KLASA:300-01/15-03; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-58, 18. srpnja 2016.).
- Na temelju članka 15. stavka 1. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš te članka 16. i 17. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, Ministarstvo je 25. srpnja 2016. donijelo *Odluku o upućivanju Strateške studije o procjeni utjecaja na okoliš Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine i Nacrta prijedloga Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine na javnu raspravu* (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-56).

- *Obavijest o održavanju javne rasprave o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine i Nacrtu prijedloga Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine* (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-59) objavljena je na mrežnoj stranici Ministarstva te u jednom nacionalnom i tri regionalna dnevna lista: Jutarnjem listu, Slobodnoj Dalmaciji, Novom listu i Glasu Slavonije.

Strateška studija, ne-tehnički sažetak Strateške studije te Nacrt prijedloga Strategije tijekom javne rasprave bili su dostupni javnosti na mrežnoj stranici Ministarstva na više mjesta i to pod kategorijama: *Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. godine* na poveznici <https://razvoj.gov.hr/strategija-regionalnog-razvoja-republike-hrvatske-za-razdoblje-do-kraja-2020-godine/3388>, pod kategorijom *Provedba postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. godine* putem poveznice <https://razvoj.gov.hr/provedba-postupka-strateske-procjene-utjecaja-na-okolis-strategije-regionalnog-razvoja-rh-za-razdoblje-do-kraja-2020-godine/3282> i pod kategorijom *Otvorena savjetovanja* te su bili dostupni na poveznici <https://razvoj.gov.hr/pristup-informacijama/savjetovanje-sa-zainteresiranom-javnoscu/otvorena-savjetovanja/1834>.

Nacrt prijedloga Strategije sa svim dodacima bio je objavljen i na aplikaciji e-Savjetovanja i dostupna putem poveznice <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=3826>.

Tijekom javne rasprave, dana 30. kolovoza 2016. godine održano je javno izlaganje oba dokumenta u kongresnoj dvorani Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture.

Tijelima utvrđenima u Prilogu 2 *Odluke o započinjanju i provođenju postupka strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš*, upućen je Poziv za sudjelovanje na javnoj raspravi (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-60) te Zahtjev za dostavom mišljenja na Stratešku studiju i Nacrt prijedloga Strategije (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-61).

Na javnoj raspravi sudjelovala je 51 osoba. Iako je javna rasprava bila otvorena do 04. rujna 2016., uvaženi su svi komentari i prijedlozi pristigli nakon roka.

Na Nacrt prijedloga Strategije pristiglo je 157 komentara, dok je na Stratešku studiju na okoliš zaprimljeno 36 komentara.

- Sukladno članku 18. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš Ministarstvo je 13. listopada 2016. (KLASA: 300-01/15-03/2; URBROJ: 538-06-1-1/004-16-94) zatražilo mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode o provedenom postupku Glavne ocjene i SPUO. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike donijelo je 6. veljače 2017. godine Mišljenje o provedenoj Glavnoj ocjeni i SPUO (KLASA: 351-03/16-04/1382; URBROJ: 517-06-2-1-17-2).
- *Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine* donesena je na 4. sjednici Hrvatskog sabora 14. srpnja 2017. na prijedlog Vlade Republike Hrvatske koja ju je usvojila na 43. sjednici održanoj 21. lipnja 2017. Svi akti iz postupka SPUO za koje je predviđeno informiranje ili konzultiranje javnosti sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o strateškoj procjeni

utjecaja plana i programa na okoliš i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša objavljeni su na mrežnoj stranici Ministarstva (<https://razvoj.gov.hr/provedba-postupka-strateske-procjene-utjecaja-na-okolis-strategije-regionalnog-razvoja-rh-za-razdoblje-do-kraja-2020-godine/3282>).

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA TE REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE I MIŠLJENJA TIJELA I JAVNOSTI INTEGRIRANA U STRATEGIJU

Glavni zaključci strateške procjene utjecaja na okoliš

Strategijom su definirani prioriteti, mjere i aktivnosti potrebne za postizanje ciljeva:

- 1.) Povećanje kvalitete života poticanjem održivog teritorijalnog razvoja,
- 2.) Povećanje konkurentnosti regionalnoga gospodarstva i zaposlenosti, te
- 3.) Sustavno upravljanje regionalnim razvojem.

S obzirom na to da Strategija daje samo okvir za tipove aktivnosti čijim se provođenjem može očekivati ostvarenje definiranih strateških ciljeva, ne postoje konkretni podaci o zahvatima niti njihovim lokacijama te se stoga utjecaji nisu mogli stvarno činjenično ocijeniti već se pristup strateškoj procjeni bazirao na prepoznavanju mogućih rizika koji bi provođenjem aktivnosti mogli ugroziti stanje okoliša, kao i na prepoznavanju prilika da se pozitivni utjecaji pojačaju.

S obzirom da Strategija pruža strateški okvir za pripremu razvojnih dokumenata i projekata na razini županija i jedinica lokalne samouprave, procjena mogućih utjecaja usmjerena je na to da se predlože mjere i preporuke na koji način uzeti u obzir okolišna pitanja kod pripreme razvojnih dokumenata i projekata vezanih za infrastrukturu. Na taj način maksimalno se može doprinijeti načelu preventivnosti kroz uključivanje pitanja zaštite okoliša u ranim fazama pripreme razvojnih dokumenata i razvojnih projekata.

Budući da se razvojnim dokumentima (npr. županijske razvojne strategije ili razvojne strategije jedinica lokalne samouprave) uglavnom planiraju aktivnosti unutar administrativnih granica županija/JLS, rizik koji se može javiti prilikom provedbe ove Strategije je da se rješavanje problema i provođenje aktivnosti veže za administrativne granice, umjesto cjelovitim sagledavanjem problematike i rješavanjem problema na regionalnoj razini.

Također, strateškom procjenom istaknute su aktivnosti vezane za kvalitetniju međusektorsku suradnju i vertikalno i horizontalno usuglašavanje kao one kojima se maksimalno doprinosi boljem sagledavanju i stanju okoliša. Stoga su se ove mjere istaknule kao izuzetno bitne i o njihovoj kvalitetnoj provedbi ovisi i kvaliteta provedbe svih ostalih mjera.

Temeljem rezultata analize postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema za svaku sastavnicu okoliša definirali su se okolišni ciljevi na način da budu u skladu s ciljevima strategija, planova i programa Republike Hrvatske, kao i s ciljevima međunarodnih konvencija. Prilikom procjene mogućih utjecaja razmatrao se utjecaj pojedinih aktivnosti unutar mjera/ prioriteta i specifičnih ciljeva Strategije na ostvarenje definiranih okolišnih ciljeva. Ustanovljeno je sljedeće:

- Strategijom se predviđa širok raspon aktivnosti unutar različitih sektora i na različitoj razini (izgradnja, rekonstrukcija, modernizacija, priprema projekata, izrada planskih dokumenata, istraživanja, povezivanje sektora gospodarstva i znanosti, poticanje određenih aktivnosti i dr.)
- Svaka aktivnost može imati određeni utjecaj na neku od sastavnica okoliša (većeg ili manjeg značaja ovisno o tipu aktivnosti i njenoj razini te lokaciji)
- Provedbom velikog broja aktivnosti očekuju se pozitivni utjecaji na okoliš
- Negativni utjecaji mogu se očekivati provedbom aktivnosti unutar prioriteta 1.2. i 1.3. s obzirom da se njima planira izgradnja infrastrukture.

Glavni zaključci Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu

Područja ekološke mreže na području RH obuhvaćaju oko 37% kopnenog područja i oko 16% teritorijalnog mora. Ukupno postoji 780 područja, od čega 742 Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) i 38 Područja očuvanja značajnih za ptice (POP).

Glavnom ocjenom nisu razmatrana varijantna rješenja Strategije s obzirom da ona predstavlja okvir za tipove aktivnosti koje će se provoditi u razdoblju do kraja 2020.

S obzirom na to da se Strategijom želi postići povećanje kvalitete života poticanjem održivog teritorijalnog razvoja, generalno gledajući Strategija ima pozitivan karakter, a glavni rizici koji mogu onemogućiti ostvarenje zadanog okolišnog cilja: Očuvati ciljne vrste i staništa i cjelovitost područja ekološke mreže RH se odnose na razvoj prometne, energetske i komunalne infrastrukture na lokalnoj i regionalnoj razini. Provedba tih aktivnosti moguća je na cijelom području RH, a u ovoj fazi nije poznato niti koji niti koliko projekata će se stvarno i realizirati. Budući da ne postoji prostorna komponenta predviđenih aktivnosti, mogući utjecaj na konkretna područja ekološke mreže kao niti njihov stvarni značaj, na razini strateške procjene nije bilo moguće odrediti. Također, budući da nije poznato niti koliko projekata će se realizirati, nije bilo moguće odrediti niti stvarni kumulativni utjecaj na područja ekološke mreže. Stoga se procjenjivanju mogućih utjecaja pristupilo na način da se istaknu mogući rizici za ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže do kojih može doći realizacijom pojedinih tipova aktivnosti. Potencijalni rizici prepoznati su za mjere 1.2.1 Razvoj javne infrastrukture od lokalnog značaja, 1.2.2 Razvoj javne infrastrukture od regionalnog značaja, 1.2.3. Održivo korištenje i vrednovanje kulturne i prirodne baštine, 1.2.4 Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini, 1.3.1 Pružanje podrške razvoju potpomognutih područja, 1.3.2 Pružanje podrške održivom otočnom razvoju, 1.3.3 Pružanje podrške razvoju brdsko-planinskih područja i 1.3.5 Stvaranje poželjnih uvjeta za život u pograničnim područjima.

Kao glavne prilike za pojačavanje pozitivnog utjecaja prepoznata je provedba sljedećih mjera: 3.1.1 Unapređenje ciklusa upravljanja javnim politikama na svim razinama upravljanja, 3.1.2 Unapređenje upravljanja regionalnim razvojnim projektima, 3.2.1 Međuresorno usklađivanje provedbe javnih politika na nacionalnoj i regionalnoj razini, 3.2.2 Poboljšanje vertikalne i horizontalne koordinacije dionika u regionalnom razvojnom upravljanju i 3.3.1 Jačanje dionika u regionalnom razvojnom upravljanju i provedbi razvojnih projekata.

Način na koji su glavni zaključci strateške procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu integrirani u Strategiju

Glavni zaključci mogućih utjecaja provedbe aktivnosti unutar pojedinih mjera, prioriteta i specifičnih ciljeva definiranih Strategijom, kao i mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu integrirani su u Strategiji na sljedeći način:

- u poglavlju 3.4. Opis mjera s pokazateljima ishoda, za svaku pojedinu mjeru dan je orijentacijski prikaz smjera i intenziteta potencijalnog utjecaja na okoliš i preporuke koje proizlaze iz strateške procjene
- u Prilogu 8. dane su tablice sažetog prikaza rezultata strateške procjene utjecaja na okoliš, stanovništvo i zdravlje, ekološku mrežu, otpad i akcidente.

Način na koji su mišljenja tijela i javnosti integrirana u Strategiju

Tijekom provedenog postupka strateške procjene, mišljenja tijela i javnosti zatražena su i dobivena u fazi određivanja sadržaja Strateške studije i u fazi javne rasprave kao što je prethodno opisano u dijelu II. Aktivnosti u okviru postupka SPUO. Tijekom javne rasprave dobivena su mišljenja tijela i javnosti na nacrt Strateške studije, a u nastavku je prikazano na koji su način ona uzeta u obzir u konačne dokumente:

<p>Zadarska županija Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove</p>	<p>Predlaže se izmjena i nadopuna Strateške studije u dijelu koji obrađuje vjerojatno značajne utjecaje na okoliš, ukoliko se prihvatiti dodavanje predložene novog opisa mjere za Strateški cilj 1. Povećanje kvalitete življenja poticanjem održivog teritorijalnog razvoja, 1.3. Podrška potpunom razvoju područjima i područjima s razvojnim posebnostima, 1.3.2. Podrška održivom otočnom razvoju:</p> <p>→ iza opisa mjere koja glasi: Ujedačavanje kvalitete, razvijenosti i učinkovitije korištenje prometne infrastrukture na i među otocima te priobalja radi bolje povezanosti otoka i ublažavanja izoliranosti i povećanja sigurnosti; radi bolje međusobne povezanosti otočnih naselja, te osposobljavanje zapuštenih otočnih poljskih putova i nerazvrstanih cesta radi omogućavanja pristupa otočnim poljoprivrednim resursima, predlaže se dodati novi opis mjere koji glasi: Uspostava, izgradnja i razvoj cestovne prometne infrastrukture prema (priobalju), na i među otocima radi bolje povezanosti otoka s priobaljem, međusobno te bolje međusobne povezanosti otočnih naselja sa svrhom ublažavanja izoliranosti i povećanja sigurnosti.</p>	<p>Izmjena opisa aktivnosti predviđenih mjerom 1.3.2. nije izvršena u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja. Strateškom studijom uzet je u obzir razvoj prometne infrastrukture na i među otocima.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena korekcija.</p>
<p>Dr. Saša Poljanec-Borić Institut Ivo Pilar</p>	<p>Predlaže se revizija zaključaka u sljedećim elementima ekosustava: <u>Krajobraz, Zrak, Tlo i poljoprivreda, Šume i šumarstvo, Vode, Bioraznolikost.</u> Objašnjenje prijedloga revizije zaključaka: Potreba revizije zaključaka je nužna zbog toga što postojeća razina gospodarske aktivnosti koja se odnosi na turizam u Jadranskoj Hrvatskoj već znatno utječe na krajobraz, korištenje voda, šume, poljoprivredno zemljište i bioraznolikost pa zaključke valja prilagoditi činjenici da će djelatnosti povezane s razvojem turizma u Jadranskoj Hrvatskoj do 2020. godine sigurno rasti. S tim uvezi zaključci bi morali biti oblikovani na način da je prepoznatljivo da se u njima podrazumijeva:</p> <p>→ status quo analiza koja vodi računa o problemu sezonskog i vršnog opterećenja korištenja prostora povezanih s turizmom → projekcija teritorijalnog širenja prihvatne turističke funkcije u Jadranskoj Hrvatskoj koja već na mnogim mjestima iskazuje velik broj negativnih eksternalija koje uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Degradaciju krajobraza uslijed kaotične urbanizacije ○ Onečišćenje zraka uslijed gustog prometa i prometnih zastoja ○ Smanjivanje poljoprivrednih površina uslijed nekontroliranog urbanog razlijevanja ○ Sezonske šumske požare 	<p>Naglasak Strategije, kada se govori o turizmu, je na održivom turizmu čiji prostorni razvoj će se omogućavati kroz prostorno-plansku dokumentaciju na svim razinama te se očekuje da će se kroz predmetnu dokumentaciju i strateške procjene koje se za iste provode, u ovisnosti o specifičnostima pojedine administrativne jedinice uzeti u obzir i prihvatni kapacitet prostora, ukoliko će to biti potrebno. Sada prisutna „kaotična urbanizacija“ na određenim područjima nije isključiva posljedica turizma, kao niti „smanjivanje poljoprivrednih površina uslijed urbanog razlijevanja“ ili, „sezonski šumski požari“.</p>	<p>Primjedba nije usvojena.</p>

<p>Hrvatski zavod za prostorni razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nestašice vode o Uništavanje bioraznolikosti koje uključuje i zapuštanje velikih dijelova kontinentalnog prostora i širenje šikare zbog procesa litoralizacije i s njim povezanog problema linearizacije naselja. <p>Vezano uz tabelarne prikaze mjera, stupac: Potencijalni utjecaj na okoliš:</p> <p>a. uz mjeru 1.2.1. Razvoj javne infrastrukture od lokalnog značaja:</p> <p>→ s obzirom da pojam krajobraz oko objekta nije u skladu sa značenjem pojma krajobraz, predlaže se isti zamijeniti pojmom hortikulturno oblikovanje okoliša objekta, uz napomenu: gdje je to moguće. Naime, neki objekti su kulturna dobra ili se nalaze unutar područja zaštićenog kulturnog dobra i nije moguće osigurati ozelenjeni eksterijer (npr. zgrade u povijesnim jezgrama za koje se mogućnosti gradnje utvrđuju prostornim planovima i u skladu s posebnim uvjetima konzervatorske službe),</p> <p>→ predlaže se brisati preporuku: Lociranjem i materijalima izgradnje potrebno je poštivati kulturnološki kontekst područja, jer propisivanje smještaja i materijala izgradnje nije predmet ove Strategije</p>	<p>Pojam „hortikulturno oblikovanje okoliša objekta“ se u stručnim krugovima ne koristi. Krajobrazna arhitektura je interdisciplinarna struka koja obuhvaća oblikovanje, planiranje i upravljanje prirodnim i antropogenim, urbanim i ruralnim krajobrazom, što podrazumijeva i obuhvaća i zaštitu krajobraza; očuvanje i unapređenje prirodnog i kulturnog naslijeđa, zaštitu prirodnih resursa racionalnim korištenjem zemljišta, zaštitu i obnovu povijesnih perivoja, kao i organizaciju, oblikovanje i izgradnju novih krajobraza.</p> <p>Krajobrazna arhitektura često se pogrešno naziva hortikulturom. Hortikultura se, za razliku od krajobrazne arhitekture, bavi intenzivnim uzgojem kultiviranih biljaka poput povrća, voća, cvijeća te plantaža šumskog drveća, uzgoja sjemena i sl. Obuhvaća proizvodnju i oplemenjivanje biljaka, genetski inženjering, primjenu biokemije i fiziologije biljaka u uzgoju. Hortikultura u užem smislu riječi često označava oblikovanje i njegu bilja ukrasnog vrta kao područje krajobrazne arhitekture.</p> <p>Prema tome, bilo bi pogrešno uvrstiti navedeni pojam u Stratešku studiju. Primjedba je djelomično prihvaćena i tekst sada glasi:</p> <p>„Kod revitalizacije posebnu pažnju treba posvetiti i krajobraznom uređenju objekta gdje je to moguće, zbog postizanja visoko funkcionalnog i estetski privlačnog eksterijera i zbog uklapanja samog objekta u okolni krajobraz.“</p>	<p>Primjedba djelomično uvažena.</p>
---	--	--	--------------------------------------

	<p>Vežano uz tabelarne prikaze mjera, stupac: Potencijalni utjecaj na okoliš:</p> <p>b. predlaže se uz mjere/preporuke koje se odnose na nadležnosti pojedinih resora preoblikovati i/ili naznačiti poveznice na te resore (odgovarajuće dokumente, propise i sl.), npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> → uz mjeru 1.2.2 Razvoj javne infrastrukture od regionalnog značaja, preporuke su vezane uz planiranje prostornog razmjštaja → uz mjeru 1.2.3. Održivo korištenje i vrednovanje kulturne i prirodne baštine, preporuka cit.: „Važno je pratiti i tradiciju svakog objekta te je važno koristiti prirodne materijale u uređenju eksterijera (npr. kamen, šijunak, drvo)“, vezana je uz prostorno planiranje i arhitektonsko oblikovanje i stoga zahtijeva konzultacije s arhitektonskom i urbanističkom strukom (može u formi npr. preferira se, ali ne isključuje upotreba novih materijala ukoliko oni doprinose urbanoj kvaliteti). Preporuka se općenito odnosi na nadležnost Ministarstva kulture, odnosno konzervatorske odjele → uz mjeru 1.2.4. Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini, većina preporuka vezana je uz planiranje prostornog razmjštaja koji određuju prostorni planovi u skladu s energetske potrebama i uz obveznu provedbu procjene utjecaja na okoliš i prirodu → uz mjeru 1.3.1. Pružanje podrške razvoju potpomognutih područja, prva, druga i peta preporuka (Infrastrukturne zahvata planirati u postojećim ili zajedničkim koridorima, Prilikom planiranja lokacija zahvata potrebno je promatrati širi kontekst odnosno van administrativnih granica kako bi se 	<p>(za dodatnu potvrdu pojma provjeriti članak 50. Statuta Hrvatske komore arhitekata).</p> <p>Vežano za komentar koji se odnosi na brisanje preporuke: „<i>Lociranjem i materijalima izgradnje potrebno je poštivati kulturološki kontekst područja</i>“, navedena preporuka je izmijenjena u skladu s komentarima pristiglim od Ministarstva kulture i sada glasi: „<i>Lociranjem i uzrocima gradnje potrebno je poštivati kontekst baštinskih područja i izbjegavati blizinu vrijednih područja kulturne baštine, odnosno ublažiti utjecaj planiranih aktivnosti na kulturni krajolik, građitejsku i arheološku baštinu</i>“.</p>	
		<p>Tablica mjera zaštite okoliša koncipirana je na način da bude razvidno za koje mjere iz Strategije se predlaže, te na koju se sastavnicu okoliša odnosi.</p> <p>Za svaku mjeru unutar pojedinih prioriteta i specifičnih ciljeva, u Strategiji je naznačeno koja je uloga MRRFEU u provedbi te mjere i s kojim sektorima surađuje u njenoj provedbi.</p> <p>Smatramo da se na osnovu ovih podataka može jasno zaključiti i u čijoj je nadležnosti provedba predloženih mjera zaštite okoliša, a velik broj mjera uključuje suradnju više sektora.</p>	<p>Primjedba nije usvojena.</p>

	<p>izbjegli negativni kumulativni ili sinergijski utjecaji, Lociranjem i materijalima izgradnje potrebno je poštivati kulturološki kontekst područja) vezana je uz planiranje prostornog razmjesta odnosno prostorno planiranje i arhitektonsko oblikovanje</p> <p>→ uz mjeru 1.3.4. Unapređenje kvalitete življenja i razvoj urbanih područja, preporuka koja se odnosi na uspostavljanje zelene infrastrukture gradova vezana je uz područje prostornog planiranja/uređenja odnosno arhitektonskog oblikovanja</p>		
<p>Državna uprava za zaštitu i spašavanje</p>	<p>Na sadržaj Strateške studije Državna uprava za zaštitu i spašavanje već je dala svoje mišljenje te napominjemo da, iako se u tekstu Strateške studije navode naši prijedlozi, ondje ne nalazimo zadovoljavajuće objašnjenje zašto se utjecajima rizika na određenim područjima nije dao veći značaj. Dok je riziku od poplava posvećena zadovoljavajuća pažnja na temelju Prethodne procjene rizika od poplava, utjecajima implementacije Strategije barem na najveće rizike iz Procjene rizika od katastrofa za RH nije posvećena pažnja gotovo uopće (npr. potresi, požari, suše, industrijske nesreće). Stoga ponovo navodimo da je Strateška studija morala sadržavati i procjenu utjecaja implementacije Strategije na kategorije društvenih vrijednosti čija je zaštita nadležnost ove Uprave i djelovanja cjelovitog sustava zaštite u RH. Mišljenja smo da je ključno prilikom usmjeravanja razvoja osigurati da bude održiv na način da ne utječe na razinu postojećeg rizika u negativnom smislu. Primjerice potrebno je obratiti pažnju na razvoj poljoprivrednih kultura otpornih na klimatske uvjete, izgradnju građevina (posebice gospodarskih) otpornih na poplave i potrese, razvoj novih turističkih središta i prilagodbu starih, lokacije obnovljivih izvora energije te probleme s vodom, bilo poplave ili nestašice (suše).</p> <p>Sadržaj Strateške studije svakako treba uključivati i procjenu utjecaja implementacijskih procesa Strategije na razinu rizika od katastrofa na područjima na koja će se Strategija odnositi.</p>	<p>Primjedba je uvažena. Tekst u studiji dopunjen je u skladu s primjedbom.</p> <p>Uzeto u obzir.</p>	
<p>Agencija za regionalni razvoj</p>	<p>Nema primjedbi na Stratešku studiju</p>	<p>~</p>	
<p>Grad Zagreb Gradski ured za strateško planiranje i razvoj Grada</p>	<p>Nema primjedbi na Stratešku studiju.</p>	<p>~</p>	
<p>Ministarstvo turizma</p>	<p>Nema primjedbi na Stratešku studiju.</p>	<p>~</p>	

Hrvatske šume d.o.o.	Nema primjedbi na Stratešku studiju.	~		
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	Nema primjedbi na Stratešku studiju.	~		
Uprava za regionalni razvoj Sektor za otoke	<p>Str. 13 PDF / str. Studije 9 - izmijene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>→ Razvoj komunalne infrastrukture - osiguravanje dostupnosti pitke vode na otocima koji nemaju priključak na javnu vodoopskrbnu mrežu (dovoženje vodonoscima, desalinacija, kaptacija podzemnih voda, <u>revitalizacija starih cisterni za skupljanje kišnice i uključivanje istih u sustav vodoopskrbe i izgradnja novih s adekvatnim filterima, izgradnja paralelnih i/ili alternativnih sustava opskrbe vođom za transport kišnice i vode dobivene iz desalinizatora za otoke, prvenstveno za udaljene otoke i otoci s stalnim stanovništvom, izgradnja sekundarne hidrantske mreže, izgradnja sustava odvodnje i kvalitetno zbrinjavanje otpadnih voda na otocima; povlastice u potrošnji pitke vode otočnom stanovništvu i gospodarskim subjektima do osiguravanja stalne dostupnosti pitke vode (1.2.1, 1.2.2.)</u></p> <p>Str. 13 PDF / str. Studije 9 - izmijene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>→ Poticanje poljoprivrednih projekata kojima će se početi obradivati neobrađeno poljoprivredno zemljište i kao i onih koji <u>konstantno obrađuju/održavaju poljoprivredno zemljište, naglašavajući eko poljoprivredu na otocima (3.1.4)</u></p> <p>→ <u>Uspostavljanje sustava za navodnjavanje različitih kultura iz cisterni i desalinizatora</u></p> <p>→ <u>Istraživanje resursa pitke vode, hidrogeološka istraživanja</u></p> <p>→ <u>Poticanje primjene prihvatljivih novih tehnologija, OJE (dizalica topline...), zelene i plave ekonomije u svakodnevnom otočnom životu</u></p> <p>str 23 PDF/ str Studije 19 - izmijene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>→ Aktivnosti podizanja svijesti i obrazovanja ključnih dionika o kompleksnim razvojno upravljačkim temama važnim za razvoj projekata ukj. zaštitu prirode, energetske učinkovitost, kulturnu baštinu, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama, održivi razvoj,</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH¹ revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p>	Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.	
			<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p>	Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.
			<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u</p>	Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.

¹ SRRRH – Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine

<p>edukacija o samoodrživosti i primjeni plave i zelene ekonomije</p> <p>Str. PDF 39/studija str 7 - izmjene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>1.1.1 Unapređenje regionalnih i lokalnih razvojnih kapaciteta u odgoju, obrazovanju i sportu</p> <p>→ Podrška provedbi aktivnosti, projekata ili programa mreža predškolskih i školskih ustanova i programa, strukovnih škola i programa, te programa obrazovanja odraslih i centara izvrsnosti/kompetencija po županijama i regijama (npr. stjecanje novih znanja – zelena i plava ekonomija, stručno usavršavanje učitelja u realnom sektoru, interdisciplinarni studiji, razvoj IKT)</p>	<p>Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p> <p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
<p>Str. PDF 41/ studija str. 8 - izmjene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>1.2.2 Razvoj javne infrastrukture od regionalnog značaja</p> <p>→ Podrška razvoju regionalnom sustava javne vodoopskrbe i odvodnje naročito za otoke koje je opravdano povezivanje sa sustavima na kopnu kao alternativa tj. nadopuna postojećim sustavima, revitalizacija starih cisterni za skupljanje kišnice i uključivanje istih u sustav vodoopskrbe i izgradnja novih s adekvatnim filterima, izgradnja paralelnih i/ili alternativnih sustava opskrbe vodom, s naglaskom na udaljene(naseljene) otoke i otoke s malim brojem stalnog stanovništva, uspostavljanje sustava za navodnjavanje različitih kultura iz cisterni i desalinizatora, istraživanje resursa pitke vode</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
<p>Str. PDF 42/ studija str. 9 - izmjene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>1.2.4 Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini</p> <p>→ Podrška u aktivnostima potpune primjene mjera energetske učinkovitosti i boljeg iskorištavanja obnovljivih i drugih održivih izvora energije, primjena plave i zelene ekonomije</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
<p>Str. PDF 45/ studija str. 12 - izmjene i dopune teksta su podebljane i podvučene:</p> <p>1.3.2 Pružanje podrške održivom otočnom i gospodarskom razvoju</p> <p>→ Razvoj komunalne infrastrukture - osiguravanje dostupnosti pitke vode na otocima koji nemaju priključak na javnu vodoopskrbnu mrežu (dovoženje vodonoscima, desalinacija, kaptacija podzemnih voda, revitalizacija</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji. Izmjena opisa aktivnosti i mjera u Strategiji nije značajna u mjeri u kojoj bi to zahtijevalo dodatnu analizu mogućih utjecaja.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>

<p>Ministarstvo rada</p>	<p>starih cisterni za skupljanje kišnice i uključivanje istih u sustav vodoopskrbe i izgradnja novih s adekvatnim filterima, izgradnja paralelnih i/ili alternativnih sustava opskrbe vodom, s naglaskom na udaljene(naseljene) otoke i otoke s malim brojem stalnog stanovništva, uspostavljanje sustava za navodnjavanje različitih kultura iz cisterni i desalinizatora, izgradnja sekundarne hidrantske mreže, izgradnja sustava odvodnje i kvalitetno zbrinjavanje otpadnih voda na otocima; povlastice u potrošnji pitke vode otočnom stanovništvu i gospodarskim subjektima do osiguravanja stalne dostupnosti pitke vode (1.2.1, 1.2.2.)</p> <p>→ Poticanje poljoprivrednih projekata kojima će se početi obrađivati neobrađeno poljoprivredno zemljište i kao i onih koji konstantno obrađuju/održavaju poljoprivredno zemljište, naglašavajući eko poljoprivredu na otocima (3.1.4)</p> <p>→ Uspostavljanje sustava za navodnjavanje različitih kultura iz cisterni i desalinizatora</p> <p>→ Istraživanje resursa pitke vode, hidrogeološka istraživanja</p> <p>→ Poticanje primjene prihvatljivih novih tehnologija, OJE(dizalica topline..), zelene i plave ekonomije u svakodnevnom otočnom životu</p> <p>→ Primjena koncepta kružne ekonomije na način pametnog korištenja prirodnog resursa kao što su mini kompostane (bio i poljoprivredni otpad, košnice maslina i grožđa), recikliranje oborinskih voda za navodnjavanje u poljoprivredi</p>	<p>utjecaja.</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p>
<p>Str. PDF 4/ Dodatak studiji 1 KLIMATSKE PROMJENE KP2A: Izgradnja brana, kako bi se spriječio prodor mora na slatkovodne resursa vode, jezera, bušotine i slično uzrokovano porastom razine mora u priobalju i na otocima VODE V-3: Zaštiti i poboljšati ekološko i kemijsko stanje površinskih vodnih tijela na području RH V-3A: Prevencija od poplava/suša, prevencija od utjecaja podizanja nivoa mora izgradnjom brana za zaštitu resursa slatke vode V-4: Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša Netom predloženom nadopunama Strategije regionalnog razvoja i Strateške studije o utjecaju na okoliš Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020 godine i ne tehničkog sažetka, povlače za sobom adekvatne dopune dodatka Studije.</p>	<p>Okolišni ciljevi u Strateškoj studiji definirani su na način da budu u skladu s ciljevima strategija, planova i programa RH, kao i s ciljevima međunarodnih konvencija. S obzirom na to, u daljnjoj analizi mogućih utjecaja sagledavao se utjecaj predviđenih aktivnosti na ostvarenje okolišnih ciljeva. Izgradnja brana predstavlja potencijalnu aktivnost koja može ili ne mora doprinjeti ostvarenju definiranih okolišnih ciljeva te samim tim ne odgovara konceptu definiranja okolišnih ciljeva. Iz tog razloga navedenu primjedbu nije moguće uzeti.</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti</p>	<p>Strategija uvažila</p>
<p>Strateški cilj: 2. POVEĆANJE KONKURENTNOSTI REGIONALNOG</p>			

<p>i mirovinskoga sustava</p>	<p>GOSPODARSTVA I ZAPOSLENOSTI Prioritet: 2.3. Jačanje ljudskih potencijala, obrazovanje i osposobljavanje povezano s potrebama regionalnog i lokalnog gospodarstva Naziv mjere: 2.3.1. Podrška povećanju osposobljenosti radne snage na regionalnoj i lokalnoj razini Srt 16. - Kraticu HOK zamijeniti kraticom HKO (Hrvatski kvalifikacijski okvir)</p>	<p>unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
<p>Ministarstvo uprave</p>	<p>Prvenstveno smatramo potrebnim ispraviti nazive pojedinih središnjih tijela državne uprave koji se spominju u naslovu i u tekstu Studije, primjerice Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (str. 1 i 175.), Ministarstva kulture (grafički prikaz B-26 na str. 85) i Ministarstva rada i mirovinskog sustava (str. 167.) u skladu s člankom 2. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/08, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst i 137/15 - ispravak). Na str 21. studije, u mjeri 3.1.4. riječ "Ministarstva" potrebno je pisati malim početnim slovom, budući da se ne odnosi na određeno središnje tijelo državne uprave. Na stranicama 16., 51., 79/80., 87., 12., i 124., dosljedno se pridržavati pojma " jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave", a u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 12/05, 109/07, 125/08, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst i 137/15 - ispravak). U cijelom tekstu Studije pojmove "planski dokumenti" odnosno "strateški i planski dokumenti" potrebno je zamijeniti pojmom "akti planiranja", u skladu s člankom 30. stavkom 1. Poslovnika Vlade RH (NN 154/11, 121/12, 7/13, i 61/15) kao i navesti naziv i brojeve službenog glasila u kojima su ti akti objavljeni, primjerice u tablici A 1 na stranica 26. i 27. Studije. Također je potrebno obratiti pozornost na ispravno navođenje točnih naziva propisa i drugih akata koji se spominju u tekstu Studije, primjerice Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine (NN 70/15) na stranici 25., Zakona o regionalnom razvoju RH (NN147/14) na stranicama 10. i 11. te Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15) i Zakona o fiskalnoj odgovornosti (NN 139/10 i 19/14) na stranici 20., a na str. 31., u fusnoti broj 5., prilikom navođenja pravnih izvora u kojima je objavljen Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13 - Zakon o gradnji i 78/15) potrebno je dodati također i NN 153/13, u kojem je objavljen Zakon o gradnji, čijim je stupanjem na snagu prestao važiti članak 76. stavak 5. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13) te navesti i broj službenog glasila u kojem je objavljen Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11,</p>	<p>Studija je ispravljena sukladno primjedbi, gdje je to bilo potrebno.</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>
		<p>Studija je ispravljena sukladno primjedbi, gdje je to bilo potrebno. U navođenju Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13 - Zakon o gradnji i 78/15) naveden je i broj narodnih novina 153/13, s naznakom da se radi o Zakonu o gradnji. Izmjene koje se odnose na mjere i aktivnosti koje su preuzete iz Strategije, te je Studija u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>

	<p>25/12, 136/12, 157/13 i 152/14), sve u skladu s člankom 51. Jedinjstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (NN 74/15, u daljnjem tekstu: Pravila).</p> <p>Na str. 22 Studije, u mjeri 3.2.1. pojam "specifični zakoni" potrebno je zamijeniti općeprihvaćenim pojmom "posebni zakoni", u skladu s člankom 40. stavkom 1. Pravila.</p> <p>Na str. 182. i 183. Studije potrebno je ispraviti i dopuniti pravne izvore u kojima su objavljeni pojedini propisi kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> → uz Zakon o zaštiti od buke potrebno je ispraviti redoslijed "Narodnih novina" u kojima je isti objavljen i poredati brojeve kronološkim redom te brisati jednu oznaku "NN" kao suvišnu; → uz Zakon o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima potrebno je navesti da je isti objavljen u "Narodnim novinama - Međunarodnim ugovorima" broj 12/02; → uz Zakon o vodama potrebno je dodati i "Narodne novine broj 63/11, u kojima je objavljen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, čijim je stupanjem na snagu prestala važiti odredba članka 163. stavka 1. točke 9. i članka 168. Zakona o vodama (NN 107/95, 150/05 i 153/09) u dijelu koji se odnosi na obračun i naplatu naknade za koncesiju za korištenje kopnenih voda za uzgoj riba i drugih vodenih organizama, a uz Uredbu o ekološkoj mreži potrebno je dodati i "Narodne novine" broj 105/15, u kojima je objavljena Uredba o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži. 	<p>Studija je ispravljena sukladno primjedbi.</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>
<p>Ministarstvo kulture</p>	<p>U izradi Studije nisu sudjelovali mjerodavni stručnjaci za kulturnu baštinu, što se očituje u kvaliteti stručne obrade dionice kulturne baštine i što nije u skladu sa čl. 12. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, prema kojem pojedina poglavlja u strateškoj studiji moraju izrađivati stručnjaci i odgovarajuće struke za područje koje se poglavljem obrađuje, na što je ministarstvo kulture upozorilo u Mišljenju o sadržaju strateške studije, Klasa 612-08/16-11/0013, Urbroj: 532-04-01-01/8-16-2, od 29. ožujka 2016.</p>	<p>U izradi Studije- poglavlje kulturne baštine, sudjelovao je stručnjak koji je do sada sudjelovao u više od 10 strateških studija na državnoj i županjskoj razini, kao i na razini jedinica lokalne samouprave na području RH. Također, ima iskustva vezanih za obradu problematike kulturne baštine strateških studija i izvan granica RH (Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Slovenija). Kroz konzultacijske procese tijekom strateške procjene strateška studija dopunjena je, gdje je to bilo potrebno i moguće, u skladu sa zahtjevima središnjeg tijela nadležnog za područje kulturne baštine.</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p>
	<p>"Potrebno je stručno doraditi poglavlje B.10. KULTURNA BAŠTINA (str.81-85, u kojem je uočen niz nedostataka i nedorečenosti. U uvodnim rečenica</p>	<p>U tekstuinalnom dijelu već je navedena podjela kulturnih dobara. Na početku</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>

	<p>treba jasno navesti podjelu kulturne baštine na nepokretnu, pokretnu i nematerijalnu kulturnu baštinu.</p>	<p>poglavlja B.10. KULTURNA BAŠTINA, naveden je tekst čiji početak glasi: <i>Kulturna baština su svi materijalni i nematerijalni tragovi, ostaci i proizvodi djelovanja čovjeka kroz evoluciju. Čine je pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkog, povijesnog, paleontološkog, arheološkog, antropološkog i znanstvenog značenja.</i> Prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara² kulturna dobra se dijele na nepokretna, pokretna i nematerijalna kulturna dobra. U nastavku teksta Studije navedena je kratka tipologija po grupama.</p>	
<p>Kako bi navedeno poglavlje omogućilo primjereniji uvid u stanje kulturne baštine na koju Strategija može značajno utjecati, potrebno ga je dopuniti brojčanim pregledom nepokretnih kulturnih dobara, prema osnovnim vrstama (pojedinačne građevine i sklopovi, kulturno-povijesne cjeline, arheološka baština, kulturni krajolik) po pojedinim županijama, na temelju čega treba izvršiti analizu osjetljivosti prostora po županijama u odnosu na brojnost pojedinih vrsta nepokretnih kulturnih dobara. Osim nepokretne kulturne baštine upisane u Registar kulturnih dobara RH i one koja je evidentirana i zaštićena prostorno-planskom dokumentacijom, a koja je u poglavlju navedena, treba također spomenuti da je veliki broj arheoloških lokaliteta evidentiran rtijekom izrade studija utjecaja zahvata na okoliš, kao i kroz redovan rad muzejskih i arheoloških ustanova.</p>	<p>Opis stanja kulturne baštine dan je u onoj mjeri u kojoj je to bitno i relevantno za stratešku razinu procjene utjecaja na okoliš (za područje cijele RH) u odnosu na vrlo širok spektar mogućih aktivnosti koje se mogu omogućiti kroz provedbu Strategije. Detaljnijom analizom (i brojčanim pregledom po pojedinim županijama) ne bi se utjecalo na rezultate strateške procjene, s obzirom da je strateška studija koncipirana na način da generalno daje mjere i usmjerenja prema održivom razvoju kulturne baštine. Također, kroz stratešku studiju se potiče regionalni razvoj i na više mjesta daju se preporuke za jačanje razvoja koji nije vezan za administrativne granice (npr. županije). S obzirom na obvezu izrade županijskih razvojnih strategija, analiza predložena komentatom prihvatljivija je na županijskoj razini procjene mogućih utjecaja. Osim toga, bitno je naglasiti da je svrha strateške procjene prepoznati moguće značajne</p>	<p>Djelomično uzeto u obzir.</p>	

² Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15

	<p>Odlomak na str. 84, u kojem se spominje kulturna baština na UNESCO-voj listi svjetske baštine treba izmijeniti i dopuniti koristeći aktualne podatke, pri čemu težište treba biti na nepokretnim kulturnim dobrima. valja uzeti u obzir da je u međuvremenu na navedenu listu upisano još jedno nepokretno kulturno dobro: ""Stećci - srednjovjekovna groblja nadgrobni spomenika"". U istom odlomku nepotrebno se navode Plitvička jezera koja nisu kulturno dobro. Također se predlaže brisanje rečenice u kojoj se nepotrebno ističe jedno nematerijalno kulturno dobro.(ojkanje)."</p>	<p>utjecaje (posebno negativne) razvoja na okoliš te se na njih i usmjeriti, te u odnosu na njih, po potrebi, detaljnije obraditi pojedine sastavnice okoliša. Strateškom studijom, na strateškoj razini, nisu prepoznati značajni negativni utjecaji na kulturnu baštinu, kao niti utjecaji koji se predloženi mjerama ili mjerama zaštite na nižim razinama ne mogu spriječiti ili ublažiti.</p> <p>U skladu s primjedbom u tekstualni dio je nadodana informacija o evidentiranim arheološkim lokalitetima tijekom PUO i kroz redovan rad muzeja.</p>	<p>Primjedba djelomično uvažena.</p>
	<p>U istom poglavlju na str 86., u tekstu pod naslovom UGROŽENOST, koji sadrži podatke iz Strategije zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine RH za razdoblje 2011-2015., nisu navedeni neki važni izvori ugroženosti, kao što su neodgovarajući građevinski zahvati koji ne uvažavaju konzervatorske uvjete i koji se izvode bez stručno verificirane dokumentacije. Predlaže se navesti i prekomjerno turističko korištenje povjesnih prostora, odnosno neprimjerene zahvate proširenja smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta u povijesnim jezgrama i prekomjerna izgradnja u neposrednom okruženju.</p> <p>U poglavlju E CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENI PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA KOJI SE ODNOSU NA SRRRH na str. 108 nisu navedeni svi relevantni</p>	<p>Tijekom 40-tog summita UNESCO-a u Istanbulu, 10.-20. srpnja Stećci su upisani na Listu svjetske kulturne baštine. SPUO je završena i predana Naručitelju dana 11. srpnja. Iz tog razloga nije bilo realno ažuriranje podataka. U skladu s novonastalim stanjem i primjedbom Stećci su upisani u prikaz osnovnog stanja. Za Plitvička jezera je i nadalje naglašeno da su element prirodne baštine kako se ne bi morala mijenjati koncepcija grafičkog prikaza te kako bi se prikazala ukupnost UNESCO područja na prostoru RH, a Ojkanje je uklonjeno iz teksta.</p> <p>Tekst je ispravljen u skladu s primjedbom.</p>	<p>Primjedba uzeta u obzir.</p>
	<p>U poglavlju E CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENI PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA KOJI SE ODNOSU NA SRRRH na str. 108 nisu navedeni svi relevantni</p>	<p>Donesen je niz međunarodnih konvencija i sporazuma iz područja kulture koji se primjenjuju na području RH. (Navedene i na</p>	<p>Primjedba uzeta u obzir.</p>

	<p>međunarodni dokumenti, povelje i konvencije, koji se odnose na kulturnu baštinu (UNESCO, ICOMOS, Vijeće Europe)</p>	<p>http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=81). Poglavlje je koncipirano da se izdvoje one konvencije koje se sadržajem odnose na SRRH te kako se Strategija odnosi prema njihovim smjericama. Izdvojene su konvencije koje u najširoj mjeri pokrivaju sva područja kulturne baštine. U skladu s primjedbom nadodana je i Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine.</p>	
<p>U poglavlju F. VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJ NA OKOLIŠ, u potpoglavlju F.9. KULTURNA BAŠTINA na str. 130 treba izmijeniti i dopuniti odlomak koji se odnosi na generalnu ocjenu utjecaja Strategije na kulturno-povijesnu baštinu, odnosno treba korigirati ocjenu koja glasi " Generalno gledajući Strategija ima pozitivan utjecaj prema kulturno-povijesnoj baštini". Napominjemo da već slijedeća rečenica upozorava na negativne utjecaje vezane za konkretne razvojne projekte poput infrastrukturnih ili industrijskih, koji sa sobom neizbježno nose konflikte s kulturnom baštinom i koji nisu zanemarljivi, a mogući negativni utjecaji određenih mjera navedeni su u slijedećem odlomku. Stoga generalnu ocjenu o pozitivnom utjecaju treba izmijeniti odnosno dopuniti rečenicu, npr. Generalo gledajući Strategija ima pozitivan utjecaj prema kulturno-povijesnoj baštini vezan za mjere..."</p>	<p>Text is empty in this cell.</p>	<p>Text is empty in this cell.</p>	<p>Primjedba djelomično uzeta u obzir.</p>
<p>U poglavlju H. 1. PRIJEDLOZI MJERA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA OKOLIŠ Str. 151-160) potrebno je izmijeniti i dopuniti prijedloge mjera za ublažavanje utjecaja planiranih aktivnosti za kulturnu baštinu u mjerama br. 1.2.1., 1.2.2., 1.2.4., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., i 1.3.5., koje uključuju gradnju infrastrukture, energetske postrojenja, obnovljivih izvora energije i dr., te su u potpoglavlju H.1. na str. 130 navedene kao mjere koje mogu imati negativan utjecaj na kulturnu baštinu. "6.1. prijedlog mjere za ublažavanje utjecaja na kulturnu baštinu, vezan za mjeru br. 1.2.4. (Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini) koja glasi: "Lociranjem imaterijalima izgrađnje potrebno je poštivati kulturološki kontekst područja i izbjegavati blizinu kulturološki vrijednih područja"" treba izmijeniti, odnosno</p>	<p>Text is empty in this cell.</p>	<p>Prijedlog mjere je promijenjen u skladu s primjedbom.</p>	<p>Primjedba uzeta u obzir.</p>

	<p>dopuniti. Predlaže se navedenu mjeru izmijeniti na sljedeći način:</p> <p>""Lociranjem i uzrocima gradnje potrebno je poštivati kontekst baštinskih područja i izbjegavati blizinu vrijednih područja kulturne baštine, odnosno ublažiti utjecaj planiranih aktivnosti na kulturni krajolik, graditeljsku i arheološku baštinu"" . Ili da prijedlog mjere glasi: ""Prilikom planiranja aktivnosti i pri odabiru lokacija zahvata potrebno je poštivati kontekst baštinskih područja i ublažiti negativan utjecaj na prostorni i vizualni integritet graditeljske baštine i kulturnoga krajolika, te na arheološku baštinu"".</p> <p>Ista primjedba odnosi se na prijedlog mjera za ublažavanje utjecaja na kulturnu baštinu, vezano za planirane aktivnosti u mjerama br. 1.2.1., 1.2.2., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.3.5."</p> <p>6.2. U istom poglavlju treba izmijeniti prijedlog mjere za ublažavanje utjecaja na kulturnu baštinu, vezan za mjeru 1.2.3. (održivo korištenje i vrednovanje kulturne baštine), koji glasi: "Prilikom uređenja eksterijera oko nepokretnih kulturnih dobara poštivati povijesno uređenje, na način da je usklađen s funkcionalnim potrebama današnjih namjena tih objekata. Pri tome je važno pratiti i tradiciju svakog objekta, kao i koristiti prirodne materijale u uređenju eksterijera (npr. kamen, šljunak, drvo)." Predlaže se da se navedena mjera zamjeni mjerom koja glasi "Graditeljsku baštinu u povijesnim cjelinama i kulturnom krajoliku potrebno je koristiti ne umanjujući njezina graditeljska i ambijentalna svojstva, što podrazumijeva poštivanje stručnih konzervatorskih standarda u postupcima njezine sanacije, obnove i prenamjene."</p> <p>"Primjedbe 6.1. i 6.2. odnose se na iste prijedloge mjera u tabličnom prikazu u DODATKU STUDIJE.</p> <p>Predlažemo da se sintagma ""kulturološki kontekst"" u navedenom tabličnom prikazu u DODATKU STUDIJE, u opisu utjecaja na kulturnu baštinu zamijeni pojmom ""kontekst baštinskih područja"" ili Baštinski kontekst"".</p> <p>Napominjemo da u radu Savjetodavnog stručnog povjerenstva za predmetnu stratešku procjenu utjecaja Strategije na okoliš nije sudjelovao predstavnik Ministarstva kulture, premda se radi o strateškoj procjeni na državnoj razini, te držimo da je s obzirom na obuhvat i značajke Strategije, a u skladu s čl. 4. Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu ("MN br. 70/08) među predstavnicima središnjih tijela nadležnih za pojedine sastavnice okoliša navedeno Povjerenstvo trebalo imenovati i predstavnika Ministarstva kulture-središnjeg tijela koje je nadležno za kulturnu baštinu.</p>	<p>Prijedlog mjere je promijenjen u skladu s primjedbom.</p> <p>Mjera je promijenjena u skladu s primjedbom te sada glasi: <i>„Graditeljsku baštinu u povijesnim cjelinama i kulturnom krajoliku potrebno je koristiti ne umanjujući njezina graditeljska i ambijentalna svojstva, što podrazumijeva poštivanje stručnih konzervatorskih standarda u postupcima njezine sanacije, obnove i prenamjene. Pri tome se mora voditi računa da je interijer i eksterijer usklađen s funkcionalnim potrebama današnjih namjena tih objekata.“</i></p> <p>S obzirom na to da člankom 4. Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN br. 70/08) nije specificirano da je imenovanje predstavnika Ministarstva kulture obvezno, Nadležno tijelo se, prilikom odabira članova Povjerenstva vodilo kriterijem da kao članovi Povjerenstva budu imenovani predstavnici središnjih tijela za one sastavnice okoliša gdje se mogu očekivati značajniji utjecaji.</p>	<p>Primjedba uzeta u obzir.</p> <p>Primjedba uzeta u obzir.</p> <p>Primjedba nije usvojena.</p>
<p>Ministarstvo poljoprivrede</p>	<p>"Dodatak 4.a) - Elaborat, F. Vjerojatno značajni utjecaji F.4. Tlo i poljoprivrede, okolišni ciljevi, str. 122. tekst: "T-1: Zaštitna tla i poljoprivrednog</p>	<p>Okolišni ciljevi u Strateškoj studiji definirani su na način da budu u skladu s ciljevima</p>	<p>Primjedba djelomično uzeta u obzir.</p>

	<p>od degradacijskih procesa i onečišćenja" izmijeniti na način: T-1: Zaštita tla i poljoprivrednog zemljišta od oštećenja (degradacije, onečišćenja štetnim tvarima, premještanja tj. erozije, deponiranja i nasipavanja zemljišta, te prenamjene izgradnjom objekata"</p>	<p>strategija, planova i programa RH, te da budu sveobuhvatni, odnosno da obuhvataju sve moguće aspekte ugrožavanja tla kao komponente okoliša i neobnovljivog prirodnog resursa. Specifikacijom mogućih izvora ugrožavanja stvara se mogućnost ispuštanja nekih bitnih aspekata iz formulacije te je mišljenje izrađivača kako je, sa strateškog aspekta, ovakva formulacija primjerenija budući da je sveobuhvatna kao takva. Ipak, u tekstu je dodana i prenamjena kao oblik ugrožavanja te je dodana i ispuštena riječ "zemljišta".</p>	<p>Primjedba djelomično uzeta u obzir.</p>
<p>"Dodatak 4. c) - Netehnički sažetak, B.4. Tlo i poljoprivreda, okolišni ciljevi, str. 25. tekst: T-1: zaštita tla i poljoprivrednog od degradacijskih procesa i onečišćenja" izmijeniti na način: T-1: Zaštita tla i poljoprivrednog zemljišta od oštećenja (degradacije, onečišćenja štetnim tvarima, premještanja tj. erozije, deponiranja i nasipavanja zemljišta, te prenamjene izgradnjom objekata"</p>	<p>"Dodatak 4 a) problematika vezana uz klimatske promjene, Elementarne nepogode, str 39. sadržaj teksta pod ovim naslovom je upitan stoga, predlažemo preispitati tekst. Naime, trenutno ne postoji znanstveni i stručni dokazi koji upućuju na činjenicu da su elementarne nepogode koje su pogodile RH u razdoblju od 2000. do 2007. godine izazvane "klimatskim promjenama". U tom smislu, nije ispravno ukupne štete od elementarnih nepogoda na poljoprivrednim površinama stavljati pod ovaj nazivnik."</p>	<p>Vidi odgovor na prethodnu primjedbu.</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p>
		<p>Navedeni tekst povezanosti klimatskih promjena i pojava elementarnih nepogoda preuzet je iz Šestog nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirmoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 30. siječnja 2014. godine (Odluka o donošenju Šestog nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirmoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (NN 018/2014)). Stoga smatramo da nije potrebno preispitati tekst, osobito stoga što se, u skladu s primjedbom, u tekstu navodi da: „Velika je vjerojatnost da su klimatske promjene jedan od uzroka sve češćih elementarnih nepogoda, no povećana učestalost pojave ekstremnih meteoroloških</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p>

	<p>S pozicije djelokruga rada ovog upravnog područja, nismo u mogućnosti dati pozitivno mišljenje na Stratešku procjenu utjecaja na okoliš Strategije Regionalnoga razvoja RH za razdoblje do kraja 2020. godine. Razlog navedenom je veliki broj netočnih i neutemeljenih podataka koje nismo u mogućnosti korigirati u ovako kratkom roku. Predlažemo da predmetnu strategiju dostavite Ministarstvu poljoprivrede, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije, Planinska ul. br 2a, 10 000 Zagreb, sa zahtjevom u kojem je potrebno definirati koje podatke i u kojem opsegu trebate, kako bismo u skladu s navedenim i u objektivno prihvatljivom roku mogli izvršiti dostavu istih.</p>	<p>pojava (uključujući suše i poplave) ne može se tako sigurno dokazati kao npr. porast temperature.“</p> <p>Iz primjedbe nije jasno o kojim se neutemeljenim i netočnim podacima radi te stoga nije moguće korigirati tekst Studije. Za sve podatke u studiji navedeni su i relevantni izvori.</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p>
<p>Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja</p>	<p>U poglavlju B.1. Krajobraz - osvrnuti se na temu planiranja gradnje unutar zaštićenog obalnog pojasa i utjecaja na krajobraz, te planiranje građevinskih područja unutar nacionalnih parkova i parkova prirode, te isto vezati uz prostorne planove.</p>	<p>U poglavlju B.1. Krajobraz, potpoglavlje Ugroženost i degradacije, prema primjedbi su dodana je sljedeća točke:</p> <p><i>Postojeća i planirana gradnja unutar zaštićenog obalnog pojasa. Utjecaj na krajobraz izražen je kroz to da je objekte tradicionalne kamene arhitekture u naseljima u znatnoj mjeri potisnula novogradnja koja stilom i dimenzijama često odskaače od fizionomije tradicionalnih mediteranskih naselja. Osim toga, dodatnu degradaciju i pritisak na krajobraz duž obale uzrokuje izgradnja turističkih objekata i sadržaja (luke nautičkog turizma, marine, apartmani, hotelski kompleksi...).</i></p> <p><i>Građevinska područja unutar nacionalnih parkova i parkova prirode. Prirodni krajobraz nekih nacionalnih parkova i parkova prirode ugrožen je nekontroliranom izgradnjom ili izgradnjom u postojećim građevinskim područjima na način koji nije usklađen s odredbama prostornih planova pojedinog nacionalnog parka ili parka prirode (primjeri nekontrolirane, bespravne izgradnje su vidljivi u NP Mljet, NP Kornati, NP Sjeverni Velebit, PP Velebit, PP Vransko</i></p>	<p>Uzeto u obzir.</p>

	<p>U poglavlju B.9. Zaštićena područja - Tablica B-14: Dokumenti upravljanja zaštićenim područjima i ekološkom mrežom, pravilno navodite sve kategorije zaštićenih područja, no od prostornih planova za ta područja navodite samo Prostorni Plan nacionalnog parka, Prostorni plan parka prirode...</p> <p>U istom poglavlju kao aktivnosti vezane uz okolišni cilj: "ZP-1 Očuvati i poboljšati stanje prirodnih vrijednosti zbog kojih su područja proglašena zaštićenima" navodi se "poticanje ostanka te povratka iseljenog i naseljavanje novog stanovništva na potpomognutim područjima", te iz svega nije jasno da li u "Zaštićena područja" osim nacionalnih parkova, posebnih rezervata, parkova prirode, regionalnih parkova, spomenika prirode, značajnih krajobrazza, park šuma, spomenika parkovne arhitekture i ekološke mreže RH, ubrajate i "potpomognuta područja" jer mjere zaštite zaštićenih i potpomognutih područja su upravo suprotne (npr. glede naseljavanja i širenja građevinskih područja.)</p>	<p><i>jezero, PP Medvednica...). Prostorni planovi su izrađeni za sva navedena zaštićena područja, osim za PP Velebit koji je u izradi, te su u njima određeni načini sanacije prostora opterećenih bespravnom izgrađenim objektima i intervencijama.</i></p> <p>Primjedba nije jasna te nisu moguće korekcije Studije.</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p>
<p>Grad Zagreb</p>	<p>Zrak</p> <p>- str. 34., U poglavlju B.2. Kvaliteta zraka, osim izrade "Godišnjeg izvješća o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora na teritoriju RH", potrebno je dodati da Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, temeljem članka 24. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11 i 47/14) izrađuje i Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na teritoriju RH s popisom kategorija kvalitete zraka i objavljuje ga na svojim internetskim stranicama.</p> <p>Buka</p> <p>- str. 215., kod citiranja pravilnika o najviše dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave dodati Narodne novine 46/08</p> <p>Buka</p> <p>- str. 131., u 2. odlomku koji opisuje utjecaj buke na kvalitetu života potrebno je dodati utjecaj buke na poremećaj sna (v. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova te o načinu izračuna dopuštenih indikatora buke. Narodne novine 75/09 i 60/16)</p> <p>Buka</p> <p>- kada se govori o nedostatku financijskih sredstava za izredu karata buke, treba dodati i nedostatak sredstava za izradu akcijskih planova upravljanja bukom okoliša i provođenje mjera zaštite od buke, pri čemu se predlaže</p>	<p>U poglavlju B.9. ne navodi se "poticanje ostanka te povratka iseljenog i naseljavanje novog stanovništva na potpomognutim područjima".</p> <p>Tekst je nadopunjen u skladu s primjedbom.</p> <p>Tekst je nadopunjen u skladu s primjedbom.</p> <p>Tekst je nadopunjen u skladu s primjedbom.</p> <p>Tekst je nadopunjen u skladu s primjedbom.</p>	<p>Primjedba nije uzeta u obzir.</p> <p>Uzeto u obzir.</p> <p>Uzeto u obzir.</p> <p>Uzeto u obzir.</p> <p>Uzeto u obzir.</p>

	<p>naglasiti i potrebu podizanja svijesti javnosti o prevenciji nastajanja prekomjerne buke promjenom ponašanja.</p> <p>- svakako je potrebno dodati da se strateške karte buke i akcijski planovi odnose na pojedine prometne i industrijske izvore buke.</p> <p>Buka - nije prepoznat niti valoriziran utjecaj buke drugih izvora kao što je npr. buka elektroakustičkih i akustičnih uređaja na otvorenom u objektima registriranim za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.</p> <p>nije prepoznat niti valoriziran utjecaj buke turističko-gospodarskih sadržaja i događanja, kao što su sportske aktivnosti, koncerti, festivali i sl. na domicilno stanovništvo, iako se taj oblik turističke ponude sve više koristi u definiranju prepoznatljivosti određenih lokacija i područja u prostorno-planskoj dokumentaciji, te potrebu definiranja najviših dopuštenih razina indikatora buke sukladno važećem Zakonu o zaštiti od buke i Europskoj direktivi, radi osiguranja koncepta održivog razvoja nekog područja.</p>	<p>Tekst unutar poglavlja F.10. Stanovništvo i zdravlje ljudi je nadopunjen u skladu s primjedbom.</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>
<p>Otpad</p> <p>- str. 9. - Mjera 1.2.4. Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini, navodi se jedna od mjera "Podrška uspostavi funkcioniranju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, uključujući reciklažna dvorišta, centre za gospodarenje otpadom I CPU (Centar za ponovnu upotrebu), te osiguranje daljnje provedbe Plana gospodarenja otpadom svih županija."</p> <p>Navedeni pojam CPU (Centar za ponovnu upotrebu) - nije definiran Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) niti Strategijom gospodarenja otpadom RH (NN 130/05).</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>	
<p>Otpad</p> <p>- str. 68. - B.6.5. POSTOJEĆI PROBLEMI, Opterećenje voda uslijed ljudskih djelatnosti, Točkasti izvori onečišćenja, navodi se točkasti izvori i to: "Kao točkasti izvori onečišćenja izdvojeni su: ispusti komunalnih otpadnih voda, kišni preljevi, ispusti tehnoloških i sličnih otpadnih voda, odlagališta otpada, stara opterećenja (napuštene lokacije visoko opterećene tehnološkim otpadom), eksploatacijska polja, akvakultura.</p> <p>- Navedeni pojam - tehnološki otpad - nije definiran Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).</p>	<p>Tekst Studije izmijenjen je u skladu s primjedbom.</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>	
<p>Otpad</p> <p>- str 98., Poglavlje B.12 Otpad "Vizija sustava gospodarenja otpadom zasnovana na regionalnim/županijskim centrima doživljava promjenu kroz novi plan gospodarenja otpadom RH, kojim se postavlja težište na odvajanje otpada na „kućnom pragu“, kompostiranju i oporabi/recikliranju. Trenutno su u</p>	<p>Tekst Studije izmijenjen je u skladu s primjedbom.</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>	

<p>Ministarstvo zaštite okoliša i energetike – Uprava za zaštitu prirode</p>	<p>završnoj fazi izgradnje dva centra za gospodarenje otpadom, Marišćina i Kaštijan, dok su preostali planirani centri u pripremi. Unaprijeđenja koja se očekuju u uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom su usmjerena na jačanje sustava odvojenog prikupljanja otpada, uvođenje kućnog kompostiranja, uspostava centara za ponovnu uporabu te gradnja većeg broja manjih reciklažnih centara sa sortirnicama i kompostiranjima u skladu s principima kružnog gospodarstva."</p> <p>Navedeni tekst treba brisati jer nije usklađen sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i planskim dokumentima koji su na snazi, već se temelji na novom Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske koji nije donesen.</p> <p>U mjeri 1.2.3. održivo korištenje i vrednovanje kulturne i prirodne baštine nacrta prijedloga Strategije regionalnoga razvoja RH za razdoblje do kraja 2020. godine, sljedeće programe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podrška u aktivnostima očuvanja krajobrazca, odnosno očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja - Podrška pripremi programa zaštite i očuvanja prirodne baštine, - Podrška aktivnostima povezivanja korištenja kulturne i prirodne baštine s potrebama turizma obrazovanja, poduzetničke potporne infrastrukture, kulture i socijalnog poduzetništva; <p>treba konkretizirati i uskladiti s Nacrtom prijedloga Strategije i Akcijskog plana prirode RH (u dajnjem tekstu: NSAP), imajući jasno u vidu korisnike i provedbu. Kako je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (Uprava za zaštitu prirode) provoditelj većine mjera iz NSAP-a, dodatne mjere iz predmetnog nacrta Strategije, osim preklapanja, nadiše bi kapacitete Uprave za zaštitu prirode. Program Sanacija krajobrazca po završetku eksploatacije mineralnih sirovina, provedba obveze koncesionara u sanaciji, nije izravno povezan sa zaštitom prirode, i treba ga eventualno povezati s Ministarstvom gospodarstva (Uprava za rudarstvo), budući da se svaka sanacija odvija unutar eksploatacijskog polja.</p> <p>U mjeri 1.2.4. Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini izbaciti program "Podrška u unaprijeđenju sustava upravljanja prirodnim područjima i Natura 2000 područjima", budući da je to već predviđeno NSAP-om, a i poklapa se s projektom u pripremi Ministarstva zaštite okoliša i energetike (Uspostava okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000) korisnik Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, OPKK 2014.-2020., SC 6iii2).</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatku studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
	<p>U Mjeri 1.3.4. Unaprijeđenje kvalitete življenja i razvoj urbanih područja Program podrške razvoju urbane zelene infrastrukture nije izravno povezan sa zaštitom prirode i treba ga eventualno povezati s Ministarstvom graditeljstva i</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>

<p>Ministarstvo zaštite okoliša i energetike – Uprava za klimatske aktivnosti, održivi</p>	<p>prostornog uređenja. U Mjeri 2.2.5. "Bolje iskorištavanje razvojnih potencijala zaštićenih područja prirodne s naglaskom na nacionalne parkove i parkove prirode", sljedeće Projekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj modela suradnje za povezivanje predstavnika lokalnih gospodarskih subjekata i uprava nacionalnih parkova i parkova prirode i održavanje redovnih susreta radi daljeg razvoja turističke destinacije i jačanje lokalnog gospodarstva. - Razvoj modela suradnje za uključivanje predstavnika lokalnih gospodarskih subjekata u formuliranje planova upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode i njihovim godišnjim planovima rada (kvalitetnije upravljanje) - Razvoj modela međusektorske suradnje u procesu planiranja i upravljanja zaštićenim područjima prirode (zaštita prirode) i - Podrška razvoju modela za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama kroz međusektorsku suradnju u procesu planiranja i upravljanja zaštićenim područjima prirode (zaštita prirode) <p>treba konkretizirati/skratiti i uskladiti s NSAP-om (koji predviđa upravljanje uz sudjelovanje dionika kroz suradničko vijeće, omogućava upravljanje zaštićenim područjima i ekološkom mrežom od strane drugih subjekata), imajući jasno u vidu korisnike i provedbu, te ih više usmjeriti prema javnim ustanovama za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode (takozvanim "županijskim javnim ustanovama za zaštitu prirode"). Valja uzeti u obzir da su nacionalni parkovi i parkovi prirode javne ustanove koje osniva RH i uglavnom se financiraju iz Državnog proračuna, a njima upravljaju upravna vijeća čiji su članovi redovito i predstavnici područne (regionalne) i/ili lokalne samouprave. Također, parkovima prirode i nacionalnim parkovima upravlja se na temelju Planova upravljanja čiji se prijedlozi stavljaju na uvid javnosti. Uz to, putem koncesijskih odobrenja koje daju javne ustanove već je omogućeno lokalnim gospodarskim subjektima gospodarsko korištenje prirodnih dobara ili obavljanje druge djelatnosti na odnosnom zaštićenom području.</p>	<p>SRRRH, kao i ostatku studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	
	<p>U sklopu poglavlja Strateške studije F.3. Klimatske promjene obrađeni su utjecaj na klimatske promjene, kao i utjecaj klimatskih promjena na planirani zahvat. Međutim, predmetni utjecaji su u svojoj naravi različiti i uzrokuju različite posljedice te je neprimjereno ta dva utjecaja tretirati kao jedinstven utjecaj. Iz tog razloga tvrdnju "Sve preostale mjere mogu imati veći ili manji utjecaj na klimatske promjene odnosno ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, a utjecaj se generalno smatra "pozitivnim", kao i cijelo poglavlje</p>	<p>Tekst Strateške studije izmijenjen je u skladu s primjedbom te je ažuriran prijedlog mjera za ublažavanje utjecaja na okoliš.</p>	<p>Uzeto u obzir.</p>

<p>razvoj i zaštitu zraka, tla i mora</p>	<p>treba revidirati i ponovno sagledati, te razdvojiti utjecaje na klimatske promjene, odnosno utjecaj klimatskih promjena na zahvat. Kako bi se svi utjecaji vezani uz klimatske promjene i prilagodbu na klimatske promjene obradili na odgovarajući način, skrećemo pažnju na Smjernice za ublažavanje klimatskih promjena i bioraznolikosti u stratešku procjenu utjecaja na okoliš (Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment) koje su dostupne na internetskoj stranici Ministarstva.</p> <p>Potrebno je uskladiti opise mjera iz Strategije (poglavlje 3.4.) s opisom mjera iz Strateške studije (poglavlje A.2.) jer mjere nisu usklađene.</p> <p>U poglavlju B. Usklađenost Nacrta SRRRH s nacionalnim razvojnim dokumentima potrebno je ukloniti dokument Strategija zaštite okoliša (2002.) jer je isti prestao važiti stupanjem na snagu Strategije održivog razvitka RH (2009.). Potrebno je uskladiti opise mjera iz Strategije (poglavlje 3.4.) s opisom mjera iz strateške studije (poglavlje A.2.) jer mjere nisu usklađene u dokumentima koji se nalaze na mrežnim stranicama MRRFEU-a:</p> <p>Unutar mjere 1.2.1. Strategije potrebno je ispraviti izričaj "Podrška u aktivnostima uspostave sustava ublažavanja i prevencije posljedica klimatskih promjena i prilagodba novim klimatskim uvjetima na lokalnoj razini", potrebno je izričaj "Podrška razvoju sustava za ublažavanje i prevenciju posljedica klimatskih promjena i prilagodba novim klimatskim uvjetima" unutar strategije zamijeniti s izričajem "Podrška razvoju sustava za ublažavanje klimatskih promjena te provedbu preventivnih mjera prilagodbe novim klimatskim uvjetima" te isti ugraditi unutar Strategije u sklopu mjera 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.3.4., 1.3.5. te u mjeru 3.1.1. Strategije i Strateške studije.</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatak Studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
<p>Ministarstvo zaštite okoliša i energetike – Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za održivo gospodarenje otpadom, planove,</p>	<p>Provedbom planiranih aktivnosti u sklopu SRRRH za razdoblje do kraja 2020. godine potrebno je poštovati sve mjere zaštite okoliša koje se odnose na gospodarenje otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i ostalim provedbenim propisima iz područja gospodarenja otpadom.</p>	<p>Primijeno na znanje.</p>	<p>Primijeno na znanje.</p>

<p>programe i informacijski sustav</p>			
<p>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta</p>	<p>Na str. 6. pod opisom mjere 1.1.1. Unaprijeđenje regionalnih i lokalnih razvojnih kapaciteta u odgoju, obrazovanju i sportu, treća natuknica navodi podršku "centara izvrsnosti/kompetencija". Iz navedenog nije jasno na što se spomenuta definicija odnosi. Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 07/07, Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka i Rješenje USRH i 60/15 - Odluka USRH) definiran je "znanstveni centar izvrsnosti" kao "znanstvena organizacija ili njezin ustrojstveni dio ili skupina znanstvenika koja po originalnosti, značenju i aktualnosti rezultata svoga znanstvenoga rada ide u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu, unutar svoje znanstvene discipline". nadalje, Zakonom o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, 114/13, i 41/14) definirani su "centri kompetencije koji predstavljaju "specijalizirane poslovne subjekte koji provode istraživačke projekte razvojnog ili proizvodnog karaktera i razvijaju kompetencije u pojedinim područjima te s kojim drugi poslovni subjekti mogu ugovoriti usluge istraživanja i razvoja u svrhu jačanja pojedinih industrijskih grana." Također napominjemo da navedene strukture ne pripadaju području odgoja, obrazovanja i sporta, već sektoru istraživanja, razvoja i inovacija. Slijedom navedenoga smatramo da je upotrebljena formulacija nejasna i predlažemo da ju se obriše ili preciznije odredi.</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatak studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
	<p>Na 7 str. Pod opisom mjere 1.2.1. razvoj javne infrastrukture od lokalnog značaja. Druga natuknica spominje podršku lokalnim jedinicama koje sudjeluju u razvoju "centara izvrsnosti/kompetencija". Kao što je navedeno pod točkom 1. smatramo da je upotrebljena formulacija nejasna i predlažemo da ju se obriše ili preciznije odredi.</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatak studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
	<p>Na 11. str. Pod opisom mjere 1.3.2. Pružanje podrške održivom otočnom razvoju" predlažemo dodati: Unaprijeđenje sustava obrazovanja odraslih na otocima (financiranja obrazovanja za deficitarna zanimanja, dopisno-konzultativna nastava, nastava na daljinu)</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatak studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
	<p>Na str. 19. pod opisom mjere 2.3.1. Podrška povećanju osposobljenosti radne snage na regionalnoj i lokalnoj razini" četvrtu natuknicu predlažemo da se preformulira iz "podrška razvoju učinkovitih novih programa obrazovanja nezaposlenih osoba i njihova zapošljavanja, osobito dugotrajno nezaposlenih</p>	<p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatak studije gdje je to bilo</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>

	<p>kao posebno ranjive skupine." u "podrška razvoju novih programa obrazovanja nezaposlenih osoba, poglavito dugotrajno nezaposlenih osoba kao posebno ranjive skupine, s ciljem njihova zapošljavanja.</p> <p>Na str. 19. u petoj natuknici navodi se "Podrška u provedbi programa strukovnog obrazovanja primjenice na razvoju i provedbi programa mentorstva u strukovnom obrazovanju; pripremi istraživanja i unapređenja metode identifikacije nedostatka radnika pojedinih zanimanja na lokalnoj i regionalnoj razini; suradnji ključnih dionika u promicanju strukovnog obrazovanja - profesionalno usmjeravanje učenika u suradnji sa školom i roditeljima te ostalim ključnim dionicima u zapošljavanju i obrazovanju" Smatramo da je navedeni tekst nejasan i neusklađen sa sustavom strukovnog obrazovanja, zato predlažemo novi tekst: " Podrška u povezivanju dionika sustava strukovnog obrazovanja, obrazovanja odraslih i tržišta rada, a s ciljem promicanja važnosti strukovnog obrazovanja za gospodarski sektor i društvo u cjelini, analize potreba poslodavaca za kompetentnim radnicima, stjecanja kompetencija koje će povećati konkurentnost učenika/polaznika na tržištu rada i nastavak obrazovanja/osposobljavanja, osiguranja kvalitetnih mjesta naukovanja kod poslodavaca, opremanja školskih radionica, cjeloživotnog usavršavanja strukovnih nastavnika u školama i mentora kod poslodavaca.</p>	<p>potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p> <p>Primjedba se odnosi na izmjenu aktivnosti unutar mjera predviđenih Strategijom. Studija je u poglavlju A.2. Glavni ciljevi SRRRH, kao i ostatku studije gdje je to bilo potrebno revidirana u skladu s izmjenama u Strategiji.</p>	<p>Strategija uvažila primjedbu te je izvršena izmjena.</p>
--	---	---	---

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA PRIHVAĆANJA ODABRANOG VARIJANTNOG RJEŠENJA

Strategija je planski dokument politike regionalnog razvoja kojom se definiraju prioriteti, mjere i aktivnosti potrebne za postizanje ciljeva: 1). Povećanje kvalitete života poticanjem održivog teritorijalnog razvoja, 2). Povećanje konkurentnosti regionalnoga gospodarstva i zaposlenosti i 3). Sustavno upravljanje regionalnim razvojem. Obzirom na karakter ove Strategije, njome se ne predviđaju varijantna rješenja već ona predstavlja okvir za tipove aktivnosti koje će se provoditi u razdoblju do kraja 2020. Iako nema varijantnih rješenja, sama izrada Strategije predstavljala je konzultativni proces tijekom kojeg su se razmatrale različite moguće aktivnosti koje bi se provodile s ciljem ostvarenja zadanih specifičnih ciljeva. Konzultativni proces sastojao se od više krugova konzultacija s ključnim dionicima iz različitih sektora (javnog, privatnog, akademskog i civilnog društva) i svih razina upravljanja (lokalna, regionalna i nacionalna) budući da će isti biti sudionici u provedbi razvojnih aktivnosti.

V. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Strateškom studijom predlažu se mjere zaštite kojima se želi postići da se tijekom pripreme razvojnih dokumenata i razvojnih projekata osigura pravovremeno uključivanje okolišnih pitanja sa svrhom postizanja regionalnog razvoja na okolišno prihvatljiv način te da se maksimalno spriječe negativni utjecaji mogućih rizika i pojačaju pozitivni utjecaji kroz prepoznate prilike.

Mjere su koncipirane na način da se u vidu preporuka ugrade u Strategiju te predstavljaju smjernice za pripremu i provedbu razvojnih dokumenata i projekata na nižim razinama.

Za strateške ciljeve i mjere utvrđene Strategijom, predlažu se sljedeće mjere zaštite okoliša i mjere za ublažavanje utjecaja na ekološku mrežu:

SCI. POVEĆANJE KVALITETE ŽIVOTA POTICANJEM ODRŽIVOG TERITORIJALNOG RAZVOJA

Prioritet 1.1. Podizanje razine znanja i sposobnosti za poboljšanje kvalitete života		
1.1.1	1. Aktivnosti maksimalno usmjeravati u područja gdje postoji već koncentracija ranjivih skupina, kao i u područja s naglašenim problemima neusklađenosti između obrazovne strukture i potreba gospodarstva.	STANOVNIŠTVO
1.1.3	2. Poticati revitalizaciju zapuštenih graditeljskih elemenata kulturne baštine u suradnji s nosiocima nematerijalne baštine poput tradicijskih obrta, turističkim djelatnostima ili poduzetnicima u kulturi.	KULTURNA BAŠTINA
Prioritet 1.2. Osiguranje i unapređenje osnovne lokalne i regionalne infrastrukture		
1.2.1	3. Prilikom realizacije planiranih aktivnosti poticati uspostavu dobre suradnje među susjednim JLP(R)S i razvijati projekte cjelovito, racionalnim korištenjem prostora. 4. Prilikom planiranja lokacija zahvata potrebno je promatrati širi kontekst odnosno van administrativnih granica kako bi se izbjegli negativni kumulativni ili sinergijski utjecaji. 5. Prilikom realizacije planiranih aktivnosti realno procijeniti stvarne potrebe nove izgradnje i težiti maksimalnom korištenju postojećih građevina društvene i sportske namjene, infrastrukturnih koridora i	OPĆE MJERE

	prometnica.	
	6. Lociranjem i uzrocima gradnje potrebno je poštivati kontekst baštinskih područja i izbjegavati blizinu vrijednih područja kulturne baštine, odnosno ublažiti utjecaj planiranih aktivnosti na kulturni krajolik, graditeljsku i arheološku baštinu.	KULTURNA BAŠTINA
	7. Prilikom stavljanja u funkciju neaktivnih nekretnina, a osobito onih u državnom vlasništvu predlaže se prioritarna revitalizacija onih koje imaju kulturološku ili potencijalno kulturološku vrijednost.	
	8. Prilikom revitalizacije postojećih građevina i planiranja novih društvenih i sportskih građevina pri krajobraznom uređenju objekta težiti postizanju visoko funkcionalnog i estetski privlačnog eksterijera i uklapanju samog objekta u okolni krajobraz, sa svrhom kvalitetnijeg boravka u doprirodnom okruženju. Također, takve objekte s prostranim eksterijerom potrebno je planirati kao dio zelene infrastrukture grada.	KRAJOBRAZ
	9. Projekte razvijati sukladno dokumentu <i>Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene, EK</i> (eng: <i>Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient</i> , European Commission)	KLIMATSKE PROMJENE
	10. Prilikom realizacije aktivnosti unutar ove mjere potrebno je voditi računa o tome na koji način one utječu na emisije stakleničkih plinova, te o utjecaju i prilagodbi na klimatske promjene.	
	11. Prilikom projektiranja i planiranja novih objekata (sportski objekti, prometnice, sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja i sl.) potrebno je uzeti u obzir prepoznate rizike od katastrofa i tomu prilagoditi gradnju.	RIZICI OD KATASTROFA
	12. Kroz izgradnju, održavanje postojeće infrastrukture te revitalizaciju i stavljanje u funkciju neaktivnih nekretnina treba razvijati baze prostornih podataka lokacija navedenih objekata koje uključuju informacije o prepoznatim rizicima od katastrofa.	
1.2.2	13. Mjere zaštite okoliša se mogu povezati s onima za mjeru Strategije 1.2.1.	~
	14. Gdje je moguće, trase prometnica planirati na način da zaobilaze šumsko područje ili ga presijecaju u najmanjoj mogućoj mjeri.	ŠUME, BIORAZNOLIKOST (EKOLOŠKA MREŽA)
	15. Razvoj multimodalnog integriranog prometa omogućiti kroz maksimalno iskorištavanje postojeće infrastrukture, uz minimalnu gradnju nove.	OPĆE MJERE
	16. Prilikom razvoja riječne infrastrukture potrebno je maksimalno iskoristiti i preurediti već izgrađenu riječnu infrastrukturu.	VODE, BIORAZNOLIKOST (EKOLOŠKA MREŽA)
	17. Projekte razvijati sukladno dokumentu <i>Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene, EK</i> (eng: <i>Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient</i> , European Commission)	KLIMATSKE PROMJENE
	18. Prilikom realizacije aktivnosti unutar ove mjere, osobito onih vezanih uz promet, potrebno je voditi računa o tome na koji način one utječu na emisije stakleničkih plinova, te u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti emisije stakleničkih plinova.	
	19. Prilikom projektiranja i planiranja novih objekata potrebno je uzeti u obzir prepoznate rizike od katastrofa i tomu prilagoditi gradnju.	RIZICI OD KATASTROFA
	20. Razvoj multimodalnog integriranog prometa omogućiti kroz maksimalno iskorištavanje postojeće infrastrukture uz analizu rizika od katastrofa.	
1.2.3	21. Graditeljsku baštinu u povijesnim cjelinama i kulturnom krajoliku potrebno je koristiti ne umanjujući njezina graditeljska i ambijentalna svojstva, što podrazumijeva poštivanje stručnih konzervatorskih standarda u postupcima njezine sanacije, obnove i prenamjene. Pri tome se mora voditi računa da je interijer i eksterijer usklađen s funkcionalnim potrebama današnjih namjena tih objekata.	KULTURNA BAŠTINA

	graditeljsku i arheološku baštinu. Prilikom planiranja lokacija zahvata potrebno je promatrati širi kontekst odnosno van administrativnih granica kako bi se izbjegli negativni kumulativni ili sinergijski utjecaji.	
1.3.4	60. Kroz uspostavljanje zelene infrastrukture gradova, omogućiti uređenje zapuštenih prostora, izvedbu krovnih vrtova na velikim objektima-šoping centrima i sl. te uspostavu zelenih zidova i krovnih vrtova na dijelovima grada gdje nedostaju zelene površine.	KRAJOBRAZ
	61. Prilikom realizacije aktivnosti unutar ove mjere potrebno je voditi računa o tome na koji način one utječu na emisije stakleničkih plinova, te o utjecaju i prilagodbi na klimatske promjene.	KLIMATSKE PROMJENE
1.3.5	62. Mjere zaštite okoliša se mogu povezati s onima za mjere Strategije 1.2.1. i 1.2.2.	~
	63. Infrastrukturne zahvata planirati u postojećim ili zajedničkim koridorima.	
	64. Prilikom planiranja lokacija zahvata potrebno je promatrati širi kontekst odnosno van administrativnih granica kako bi se izbjegli negativni kumulativni ili sinergijski utjecaji.	OPĆE MJERE
	65. Lociranjem i uzorcima gradnje potrebno je poštivati kontekst baštinskih područja i izbjegavati blizinu vrijednih područja kulturne baštine, odnosno ublažiti utjecaj planiranih aktivnosti na kulturni krajolik, graditeljsku i arheološku baštinu.	KULTURNA BAŠTINA

SC2. POVEĆANJE KONKURENTNOSTI REGIONALNOGA GOSPODARSTVA I ZAPOSLENOSTI

Prioritet 2.1. Unapređenje gospodarske infrastrukture na regionalnoj i lokalnoj razini		
2.1.1	1. Predlaže se da se ulaganja vezana za stvaranje povoljnih uvjeta za poduzetništvo te općenito ona za unapređenje uspješnosti i kvalitete poduzetničke klime usmjere u područja u kojima su zabilježeni nepovoljniji uvjeti i gdje već postoje neiskorištene poduzetničke zone (a u kombinaciji s npr. većom nezaposlenošću mladih i radno sposobnih). Poticati suradnju između raznih sektora djelatnosti. 2. Prilikom razvoja smjernica i preporuka za osnivanje poduzetničkih zona razmatrati i eventualna okolišna ograničenja, npr. zone sanitarne zaštite, područja ekološke mreže, blizina naselja, poplavna područja i sl, sve ovisno o vrsti gospodarskih aktivnosti koje će se tamo odvijati.	OPĆE MJERE
2.1.2	3. U modele suradnje predlaže se uključiti i nosioce nematerijalne baštine na način da im se olakša pristup, upotreba ili otkup prostora potrebnih za obavljane temeljne djelatnosti, a koji su u državnom vlasništvu. Nosioci nematerijalne baštine u takvim slučajevima mogu biti tradicijski obrti, kulturno-umjetnička društva i sl. 4. Prilikom stavljanja neaktivnih nekretnina u funkciju prednost dati graditeljskim kulturnim dobrima ukoliko je moguće njihovo održivo korištenje.	KULTURNA BAŠTINA
2.1.3	5. Mjere zaštite okoliša se mogu povezati s onima za mjeru Strategije 2.1.2.	~
	6. Pri razradi projekata vezanih uz održavanje povijesnih jezgri i objekata kulturne baštine voditi računa o aktualnim projekcijama kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih klimatskih promjena.	KLIMATSKE PROMJENE
Prioritet 2.2. Stvaranje poticajnoga poslovnog okruženja na regionalnoj i lokalnoj razini		
2.2.1	7. Aktivnosti maksimalno usmjeriti u područja gdje postoji prilika za veće uključivanje osoba u nepovoljnijem položaju (npr. dugotrajno nezaposlene osobe, mlado nezaposleno stanovništvo ili nezaposlene osobe starije zrele dobi i dr.). Također, što je moguće više uključiti kompetentno lokalno stanovništvo u razvoj i unapređenje (lokalne) zajednice (kroz volonterizam npr.). Potrebno je uvažavati kvalifikacije pojedinaca na lokalnoj i regionalnoj razini i sukladno tome definirati	STANOVNIŠTVO

	koje će se djelatnosti razvijati u pojedinim regijama.	
2.2.2	8. Poticati neki oblik certifikacije privatnih šumarskih tvrtki/obrta, radi podizanja konkurentnosti privatnog šumarskog sektora i postizanja jamstva odgovornog/održivog gospodarenja privatnim šumama.	ŠUME
2.2.3	9. Aktivnosti usmjeravati na povezivanje poduzetnika/ obrtnika u raznim sektorima djelatnosti (poljoprivreda/turizam, zdravstvene institucije/ domaći proizvođači, itd.).	OPĆE MJERE
	10. Poticati aktivnosti brendiranja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.	POLJOPRIVREDA
	11. Kroz mjere poticanja obrazovanja za potrebe razvoja poduzetništva uključiti i edukacije poljoprivrednika o mogućnostima udruživanja i što efikasnijeg plasmana proizvoda na tržište. Također, uključiti i edukaciju o prednostima primjene ekološke poljoprivrede i dobivanja eko znaka.	
	12. Prilikom brendiranja i labelinga određenih proizvoda i usluga, te povezivanja međuregionalne ponude roba i usluga potrebno je uključiti i kulturološku komponentu. Poticati podržavanje lokalnih udruženja tradicijskih obrta i plasman njihovih proizvoda kao produkata karakterističnih za određeno područje kako bi se pridonijelo kulturnoj prepoznatljivosti određenog područja i pozitivnom učinku na nematerijalnu baštinu.	KULTURNA BAŠTINA

SC3. SUSTAVNO UPRAVLJANJE REGIONALNIM RAZVOJEM

Prioritet 3.1. Učinkovito upravljanje (u skladu s načelom supsidijarnosti)		
3.1.1	1. Što je moguće više poticati suradnju i interesno povezivanje susjednih županija/ JLP(R)S radi smanjenja razlika (a istovremeno jačanja njihovih potencijala i kapaciteta) između jedinica obuhvaćenih određenom regijom.	OPĆE MJERE
	2. Kod pripreme razvojnih dokumenata voditi računa da se razvijaju i jačaju one djelatnosti za koje postoje predispozicije razvoja koje nisu vezane za administrativnu podjelu prostora.	
	3. Kod prepoznavanja razvojnih potreba i pripreme razvojnih dokumenata, sagledavati i potencijale usluga ekosustava na razvojnom području. Pri tom je potrebno uspostaviti suradnju sa sektorom zaštite okoliša i prirode kao bi se pronašli adekvatni mehanizmi za održivo upravljanje i korištenje resursa.	BIORAZNOLIKOST, ZAŠTIĆENA PODRUČJA
	4. Prilikom realizacije aktivnosti unutar ove mjere potrebno je voditi računa o tome na koji način one utječu na emisije stakleničkih plinova, te o utjecaju i prilagodbi na klimatske promjene.	KLIMATSKE PROMJENE
3.1.2	5. Što je moguće više poticati suradnju i interesno povezivanje susjednih županija/ JLP(R)S radi smanjenja razlika (a istovremeno jačanja njihovih potencijala i kapaciteta) između jedinica obuhvaćenih određenom regijom.	OPĆE MJERE (EKOLOŠKA MREŽA)
	6. Kod pripreme razvojnih dokumenata voditi računa da se razvijaju i jačaju one djelatnosti za koje postoje predispozicije razvoja koje nisu vezane za administrativnu podjelu prostora.	
	7. Uspostaviti direktnu suradnju sa sektorom zaštite okoliša i prirode s ciljem usklađivanja procesa planiranja i provedbe projekata i postupaka strateške procjene i procjene utjecaja zahvata na okoliš te postupke prihvatljivosti za ekološku mrežu.	
	8. Poticati regionalne šumarske projekte usmjerene na JLS I. i II. skupine razvijenosti, budući da iste obiluju neiskorištenim šumskim potencijalima, naročito u privatnom sektoru. Nastojati poticati udruživanje šumoposjednika (zadrugarstvo), budući da se svako kvalitetno gospodarenje šumama pozitivno odražava na nekoliko okolišnih komponenti (krajobraz, bioraznolikost, gospodarenje vodama itd.).	ŠUME
	9. Prilikom realizacije aktivnosti unutar ove mjere potrebno je voditi računa o tome na koji način one utječu na emisije stakleničkih plinova, te o	KLIMATSKE

	utjecaju i prilagodbi na klimatske promjene.	PROMJENE
Prioritet 3.2. Djelotvorna međusektorska suradnja (u skladu s načelom participacije i integrativnog pristupa)		
3.2.2	10. Težište prioriteta s područja reagiranja, održavanja i jačanja spremnosti operativnih kapaciteta treba prebaciti na preventivno djelovanje, prije svega na razvoj javnih politika usmjerenih na upravljanje rizicima.	OPĆE MJERE, AKCIDENTI
	11. U sustav postupanja u slučaju iznenadnih događanja uključiti i Hrvatske šume d.o.o. i Savjetodavnu službu (u dio Razina nadležnosti i naziv (su)nositelja mjere).	ŠUME
Prioritet 3.3. Jačanje financijskih i administrativnih sposobnosti za razvoj na lokalnoj i regionalnoj razini		
3.3.1	12. Uspostaviti i učinkovitu koordinaciju s predstavnicima privatnih šumovlasnika u RH, tj. Hrvatskim savezom udruga privatnih šumovlasnika i šumarskim sektorom Savjetodavne službe radi dobivanja vjerodostojnih informacija o broju potencijalnih i prijavljenih projekata. Dobar izvor informacija po ovom pitanju je i HGK.	ŠUME

VI. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

U Republici Hrvatskoj uspostavljeni su sustavi za praćenje stanja pojedinih sastavnica okoliša. Kako bi se pratio mogući utjecaj provedbe Strategije na okoliš ne zahtijeva se uspostava novih sustava praćenja stanja okoliša.

Strategijom se predviđa uspostava sustava za praćenje i izvještavanje, što je opisano u poglavlju 4.3. *Sustav praćenja i izvještavanja*, iz kojeg se izdvaja: „*Za potrebe praćenja provedbe Strategije uspostaviti će se sustav praćenja na osnovi pokazatelja koji se dijelom već prate, ali ih treba unaprijediti ili neke pokazatelje tek treba dizajnirati, testirati i utvrditi polazna vrijednost u prvoj godini provedbe Strategije kako bi se mogao mjeriti napredak tijekom provedbe i učinci u razdoblju nakon provedene Strategije. Uspostavom novog sustava pokazatelja stvara se osnova za trajno praćenje politike regionalnog razvoja.*“

Također se predviđa i sustav vanjskog vrednovanja strategije, programa i projekata (Strategija, poglavlje 4.4. *Sustav vanjskog vrednovanja strategije, programa i projekata*) i to tijekom izrade Strategije, te tijekom i nakon njene provedbe. U ovom poglavlju navodi se i postupak strateške procjene kao jedan od mehanizama vrednovanja tijekom izrade Strategije.

Iz dijela poglavlja koji govori o vrednovanju tijekom i nakon provedbe se izdvaja: „*Vrednovanje tijekom provedbe je prilagodljivo te nositelji provedbe planskog dokumenta mogu samostalno odlučivati što će se vrednovati i kada. Vrednovanje na taj način postaje upravljački alat kojim se pomaže izvedba planskih dokumenata. Vrednovanje tijekom provedbe pomaže donositeljima odluka da tijekom provedbe utvrde nedostatke u provedbi planskog dokumenta, i slijedom toga poduzmu potrebne korake ukoliko su potrebne njegove izmjene. Rezultati vrednovanja biti će od velike koristi za pokretanje sljedećeg ciklusa programiranja te će poslužiti kao ulazne informacije u analizi stanja za reviziju postojećeg i izradu novog strateškog dokumenta. Vrednovanje nakon provedbe ocjenjuje cjelokupni učinak planskog dokumenta odnosno njegovu djelotvornost i učinkovitost kao i održivost i korisnost provedbenih mjera, prioriteta i ciljeva. Već se sada može očekivati produljenje provedbe SRR s obzirom na pravilo $n+3$ u provedbi operacija operativnih programa. Stoga, završetak provedbe mnogih aktivnosti koji će se financirati iz ESIF provodit će se do kraja 2023. godine. Završetak Strategije može se predvidjeti u tom razdoblju.*“

S obzirom na navedeno, Strateškom studijom predloženo je da se u vrednovanje tijekom provedbe Strategije uključi i vrednovanje na koji su način, tijekom planiranja razvoja, izrade razvojnih dokumenata i razvojnih projekata, uzete u obzir preporuke i mjere zaštite proizašle iz provedenog postupka strateške procjene.

Ovo Izvješće i Strategija bit će objavljeno na mrežnoj stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, sukladno članku 6. stavku 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

**MINISTRICA REGIONALNOGA RAZVOJA
I FONDOVA EUROPSKE UNIJE**

Gabrijela Žalac, dipl. oec.

